

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 129g/2016

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 12 și 13
din Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat
pentru unele categorii de cetățeni
(alocația socială de stat pentru persoane vârstnice)

CHIȘINĂU

10 martie 2017

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 129g/2016
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 12 ȘI 13
DIN LEGEA PRIVIND ALOCAȚIILE SOCIALE DE STAT PENTRU UNELE CATEGORII DE CETĂȚENI
(ALOCAȚIA SOCIALĂ DE STAT PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE)

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 31 octombrie 2016
și înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 10 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolelor 12 și 13 din Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, ridicată de avocatul Veaceslav Roșca în dosarul nr. 3-837/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 31 octombrie 2016 de către judecătorul Svetlana Tizu din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 23 martie 2016 V. L. s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni solicitând stabilirea pensiei pentru limita de vârstă. Prin decizia nr. 22/2016/19020 din 24 martie 2016, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni a refuzat admiterea cererii și stabilirea pensiei.

4. La 21 aprilie 2016 V. L. a depus o cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a contestat decizia din 24 martie 2016, adoptată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Strășeni, și a solicitat anularea acesteia. Prin decizia nr. L-519/16 din 18 mai 2016, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins admiterea cererii prelabile.

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 129g/2016
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 12 ȘI 13
DIN LEGEA PRIVIND ALOCAȚIILE SOCIALE DE STAT PENTRU UNELE CATEGORII DE CETĂȚENI
(ALOCAȚIA SOCIALĂ DE STAT PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE)

5. La 30 mai 2016 V. L. a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziilor nr. 22/2016/19020 din 24 martie 2016 și nr.L-519/16 din 18 mai 2016 și obligarea de a recalcula pensia și repara prejudiciul material și moral.

6. La 20 octombrie 2016 avocatul Veaceslav Roșca a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolelor 12 și 13 din Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

7. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 24 octombrie 2016 s-a dispus suspendarea procesului și remiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 47 Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (republicată în M.O., 2014, nr. 87-91, art.214) sunt următoarele:

Articolul 1 Noțiuni principale

„În sensul prezentei legi, sunt utilizate următoarele noțiuni principale:

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 129g/2016
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 12 ȘI 13
DIN LEGEA PRIVIND ALOCAȚIILE SOCIALE DE STAT PENTRU UNELE CATEGORII DE CETĂȚENI
(ALOCAȚIA SOCIALĂ DE STAT PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE)

alocație socială de stat, denumită în continuare *alocație*, – sumă de bani achitată lunar sau o singură dată din bugetul de stat persoanelor care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat;

[...]

persoane vârstnice – persoanele care au atins vârsta standard de pensionare, dar nu au acumulat stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă;

[...].”

Articolul 2 Dreptul la alocație

„(1) De dreptul la alocație beneficiază categoriile de persoane specificate la art.3 lit.a)–e), care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat, din rândul cetățenilor Republicii Moldova, precum și al cetățenilor străini cu domiciliul legal pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

[...].”

Articolul 3 Beneficiarii alocațiilor

„De alocații beneficiază următoarele categorii de persoane:

[...]

e) persoanele care au atins vârsta de pensionare;

[...].”

Articolul 12 Condițiile de stabilire a alocației

„**Alocația pentru persoane vârstnice se stabilește cetățenilor care au atins vârsta de pensionare conform legislației în vigoare, dar nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat și nu se află la întreținerea deplină a statului.**”

Articolul 13 Cuantumul alocației

„**Cuantumul alocației pentru persoane vârstnice constituie 15% din cuantumul pensiei minime indexate pentru limită de vârstă, stabilit anual de către Guvern.**”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii (republicată în M.O., 2004, nr. 42-44, art.247) sunt următoarele:

Articolul 2 Dreptul la pensie

„(1) Dreptul la pensie îl are persoana domiciliată în Republica Moldova care îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Dreptul la pensie este imprescriptibil.

(3) Dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial.”

Articolul 14 Dreptul la pensie pentru limită de vârstă

„Dreptul la pensie pentru limită de vârstă se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile privind vârstele de pensionare și stagiile de cotizare prevăzute de prezenta lege.”

Articolul 15 Condițiile de stabilire a pensiei pentru limită de vârstă

„(1) Pensia pentru limită de vârstă poate fi stabilită la împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute la art.41, cu condiția realizării stagiului minim de cotizare de 15 ani.

(2) **Asiguratul care, la împlinirea vârstei standard de pensionare, nu are stagiul minim de cotizare prevăzut la alin.(1) are dreptul la alocație în condițiile Legii nr.499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.**

(3) În cazul în care, la împlinirea vârstei standard de pensionare, asiguratul nu își exercită dreptul la pensie, la stabilirea pensiei se va lua în considerare stagiul de cotizare realizat la data solicitării.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile articolelor 12 și 13 din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, potrivit cărora persoanelor vârstnice, care au atins vârsta de pensionare, dar nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat, și nu se află la întreținerea deplină a statului, li se stabilește alocație socială de stat cuantumul căreia constituie 15% din cuantumul pensiei minime indexate pentru limită de vârstă, stabilit anual de către Guvern, încalcă dreptul cetățeanului la protecția socială.

12. Autorul excepției menționează că prevederile contestate diferențiază cetățenii în funcție de stagiul de cotizare, iar stabilirea cuantumului alocației de 15% din cuantumul pensiei minime reprezintă o inechitate și inegalitate, fapt contrar articolului 16 din Constituție.

13. Totodată, autorul excepției susține că prin prevederile contestate legiuitorul a stabilit o alocație socială de stat sub minimul de existență, sfidând astfel dreptul cetățenilor la un trai decent, consacrat de articolul 47 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Veaceslav Roșca în dosarul nr. 3-837/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

17. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

18. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile articolelor 12 și 13 din Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

19. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 16 și 47 din Constituție.

20. Curtea constată că, potrivit articolului 14 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, dreptul la pensie pentru limită de vârstă se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile privind (1) vârstele de pensionare și (2) stagiile de cotizare prevăzute de legea menționată.

21. În cazul în care persoanele nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat, acestea beneficiază de alocație socială în condițiile Legii nr.499-XIV din 14 iulie 1999.

22. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că statul dispune de o marjă largă de apreciere în domeniul drepturilor sociale, iar drepturile prevăzute de articolul 47 din Constituție nu garantează persoanelor un nivel concret de asigurare socială. Garanțiile sociale nu au un caracter necondiționat, legiuitorul fiind în drept de a stabili condiții specifice pentru exercitarea drepturilor sociale.

23. În acest sens, Curtea menționează că modul de stabilire a alocațiilor sociale de stat reprezintă o opțiune a legiuitorului, acesta fiind liber, în

DECIZIE DE INADMISIBILITATE A SESIZĂRII NR. 129g/2016
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 12 ȘI 13
DIN LEGEA PRIVIND ALOCAȚIILE SOCIALE DE STAT PENTRU UNELE CATEGORII DE CETĂȚENI
(ALOCAȚIA SOCIALĂ DE STAT PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE)

funcție de resursele financiare disponibile, să stabilească acordarea acestui drept, conținutul și limitele acestuia, precum și condițiile în care poate fi acordat atunci când realitățile economice și sociale o impun.

24. În același timp, în jurisprudența sa Curtea a menționat că orice diferență de tratament nu implică în mod automat o încălcare a articolului 16 din Constituție. Pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de tratament preferențial și că această distincție este discriminatorie.

25. Astfel, principiul egalității consacrat de Constituție nu înseamnă uniformitate, el presupune tratament egal în situații egale, pentru situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit.

26. Prin urmare, Curtea reține o situație distinctă între persoanele care întrunesc cumulativ condițiile stabilite de legislație pentru a putea beneficia de dreptul la pensie pentru limită de vârstă și persoanele care nu îndeplinesc aceste condiții.

27. În temeiul celor expuse *supra*, Curtea menționează că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru a fi examinată în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 12 și 13 din Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, ridicată de avocatul Veaceslav Roșca în dosarul nr.3-837/16, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 10 martie 2017
DCC nr.24
Dosarul nr.129g/2016